

Pàgines viscudes

La veu de l'experiència, la veu dels més grans

Recull any 2017

Imatge: Avinguda del Paral·lel. Barcelona, 1905. Viquipèdia.

Contingut

Davant d'una porta vella	3
Un gall de ferro	5
Quan no teníem telèfon	6
Vivències d'acampada	8
Enterrament de la sardina	10
Recordant aromes i silencis de Setmana Santa	12
Vida sana	15
Microcosmos del carrer on jo vivia	17
Els meus amics refugiats	20
Terra de pas...	22
Rememoració	23
Paperets i serpentines	25
Globalització o localisme	27
173 articles publicats	30
Records...	31
Històries de Barcelona que m'explicava l'àvia	32
Un cop d'espasa i un bon record	35
Records de la Guerra...	37
Records dels anys 40	39
Els Almogàvers	40
La Roca del Canigó. Una faula.	42

Davant d'una porta vella

Jaume Pubill Gamisans

03-01-2017

Davant d'una porta esbalandrada i desballestada hom es pregunta sobre la fragilitat i la volatilitat de les coses, de les persones, de les idees, dels costums, de certes tradicions, d'un tipus de vida que havíem viscut. No voldria que això semblés una lamentació. Cal no mirar sempre enrere per poder veure el que tenim a l'horitzó. Una porta serveix per entrar i per sortir. Protegeix i guarda, però també obre horitzons i dóna llibertat. Dóna hospitalitat i ofereix alliberament. Davant d'una porta com aquesta ens hauríem de treure el barret. Em doldrà el dia que la veuré a terra.

Prop de casa hi ha aquesta porta. L'havia vista moltes vegades però no m'hi havia fixat prou bé fins ahir. Ahir, mentre passejava, m'hi vaig aturat i em van venir ganes de fer-li una foto.

M'ha fet pensar una bona estona aquesta porta. M'ha fet pensar en el què va ser durant un temps i en el què és ara. I com aquesta porta, tantes altres coses que, al seu temps feien un servei, eren totalment necessàries -i fins i tot imprescindibles- i ara ja no serveixen per a res. Quantes coses que ens servien, ens van ser útils durant anys i panys i s'han anat desfent o enderrocant amb el pas del temps. Davant d'una porta esbalandrada i desballestada com aquesta; davant d'un edifici que veus que està caient a trossets o davant de tantes i tantes coses que s'han anat fonent poc a poquet, que han anat desapareixent sense deixar rastre, hom es pregunta inevitablement sobre la fragilitat i la volatilitat de les coses, de les persones, de les idees, dels costums, de certes tradicions, d'un tipus de vida que havíem viscut i que ara ja no en queda res.

No voldria que això semblés una lamentació. Podria ser-ho també, perquè amb moltes d'aquestes coses

antigues s'hi han

perdut moltes coses bones. Però els nous temps també ens en han dut de noves i també bones. Les riuades

fortes, si ens hi fixem bé, tenen coses negatives i a vegades fan molt mal; però també s'emporten molta brutícia i deixen al descobert tot allò que a les lleres dels rius hi fa nosa i s'ha de treure amb urgència. «Si el gra de blat, quan cau a terra, no mor, queda ell tot sol, però, si mor, dóna molt de fruit», ens diu l' Evangelí. Moltes vegades cal primer morir per després reviure; derruir per poder construir després; cal deixar allò vell per poder construir coses noves; cal saber desprendre's per poder adquirir; cal no mirar sempre enrere per poder veure el que tenim a l'horitzó...

Com les portes, que s'obren i es tanques i les dues funcions són necessàries i importants. Una porta serveix per entrar i per sortir. Protegeix i guarda, però també obre horitzons i dóna llibertat. Dóna hospitalitat i ofereix alliberament. Aquesta porta de la foto va fer el seu servei durant molts anys i va cuidar-se de guardar i protegir bé les coses que es guardaven dins d'aquell cobert. Ara tot allò s'ha acabat; ja ha fet la seva feina i no cal lamentar-se. No serveix de res. Les portes delimiten espais, àmbits, donen benvingudes i són testimonis de comiats. Poden ser mitjans d'hostatge o d'expulsió. Poden tancar el vell i obrir el nou.

Però no em negareu que davant d'una porta com aquesta ens hauríem de treure el barret i, si us he de ser franc, em doldrà el dia que la veuré a terra. Em mereix molt respecte. Qualsevol dia vindrà un beneït i d'una puntada de peu la tirarà a terra sense cap mena de consideració. Oblidarà allò que ens van ensenyar de petits: que cal trucar abans d'entrar i cal que ens donin permís per a no trepitjar desconsideradament l'àmbit de qui hi ha darrere de la porta. Per creuar una porta cal que ens donin el corresponent permís i, si som gent de bona voluntat, pensem que ens les obriran totes.

Aquest article s'ha vist 34 vegades.

Jaume Pubill Gamisans

<http://www.paginesviscudes.com/davant-duna-porta-vella>

Un gall de ferro

Miquel Pubill

07-01-2017

Potser si el gall de ferro ho hagués volgut, una fada l'hauria transformat en un gall amb plomes i cresta i ara, tothom li agrairia el seu cant matiner . Però ell, va voler ser dalt de tot, ser important, de ferro, es va creure infinit.. Ara, està oblidat i tan rovellat que la força del vent ja no el pot fer girar per veure d'on bufa, i si un dia el treuen per fer una torrassa més moderna, ningú no s'adonà que ja no hi és.

El gall de ferro, és al punxa més alta de la torrassa. El gall de ferro, gira segons bufa el vent.

Al cim, on és ell, ningú no alça el cap per mirar-lo, doncs ara està molt rovellat i ja tothom sap d'on bufa el vent.

Un gall de ferro que no canta, rovellat i que ja no gira segons bufa el vent, no cal que s'estigui a dalt de la torrassa, solitari: oblidat.

Potser si el gall de ferro ho hagués volgut, una fada l'hauria transformat en un gall amb plomes i cresta i ara, tothom li agrairia el seu cant matiner anunciador que cal llevar-se i anar per feina.

Però ell, va voler ser dalt de tot, ser important, de ferro, es va creure infinit.. Ara, està oblidat i tan rovellat que la força del vent ja no el pot fer girar per veure d'on bufa, i si un dia el treuen per fer una torrassa més moderna, ningú no s'adonà que ja no hi és.

Trist destí de qui es creu indestructible.

Aquest article s'ha vist 33 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/un-gall-de-ferro>

Quan no teníem telèfon

Joan Serrat Montfort

02-03-2017

En aquest temps de mòbils i WhatsApp, deixeu-m evocar els temps sense telèfons, quan anàvem a trucar a la centraleta o la telefònica. Durant la Guerra, al poble, amb l'àvia, recordo la il·lusió que em feia quan passava l'home de la centraleta dient: Teniu avís de conferència de Barcelona!. Més endavant, quan esperàvem el segon fill i no teníem telèfon a casa, recordo l'angúnia que vam passar el dia del part. Aleshores, malgrat no fer servir el telèfon, no estàvem incomunicats: fèiem servir un potent mitja de comunicació que ara no està de moda: les cartes. Com anava cada dia a Correus a tirar la meva carta i com vigilava la bústia de la pensió per si arribava la d'ella! . Amb les cartes més que notícies es transmeten sentiments.

En aquest nostre temps de mòbils i tauletes a totes les mans i de WhatsApp, Facebook, Twitter, etc, deu resultar difícil als joves i nens imaginar aquella època en la que la majoria de les persones no teníem telèfon. N'hi havia a les indústries i botigues i al despatx de metges i advocats però no n'hi havia a la majoria de les cases. No cal dir que els mòbils no s'havien inventat.

Quan havíem de telefonar –ho fèiem poques vegades i sols per motius importants- anàvem a “la telefònica” si vivíem en una població gran, o, si vivíem en un poble, a la “centraleta” a cura d'una família.

Deixeu-me evocar dues situacions, dues pàgines viscudes, d'aquells temps sense telèfons:

1938. Guerra Civil. Els Prats de Rei.

Tenia cinc anys. Per protegir-me de la fam i dels bombardeigs de Barcelona el pare m'havia portat a aquell poblet amb l'àvia i m'enyorava.

Recordo la il·lusió que em feia quan de tant en tant, potser cada setmana o cada dues, passava l'home de la “centraleta” dient: “Teniu avís de conferència de Barcelona aquesta tarda a les cinc”.

Quin delit durant l'espera que de vegades era molt llarga. Si des de centraleta es reclamava contestaven:

“Hay demora” . No sabia que volia dir la paraula demora però la trobava odiosa.

Per fi sonava el timbre, era la conferència. L'àvia, després de saber com estaven, em passava el telèfon. Quina il·lusió sentir la veu del pare i la mare que sempre em preguntaven si feia bondat i jo no sabia què contestar, em quedava tallat i la conferència només durava tres minuts.

I recordo també l'angúnia de l'àvia aquells dies del gener del 39 quan vam quedar incomunicats. Al poble ja hi havien entrat els “nacionals” però a Barcelona encara no i tothom deia que hi hauria molta resistència i molts bombardeigs i morts. I l'alegria el dia que, després d'un avís de conferència, el pare ens va dir que estaven bé.

1968. Onda.

Vivíem, la Montse i jo, en aquella població i esperàvem el segon fill. No teníem telèfon i encara no hi havia cabines, solament telèfons de “fitxa” en alguns bars. Quan telefonàvem a la família solíem anar a “la telefònica”.

Recordo l'angúnia que vam passar el dia del part. Els dolors es van presentar a la matinada i semblava que anava ràpid però el metge i la clínica on l'havien d'atendre era a Castelló de la Plana, la ciutat propera. Com avisar-los si a aquella hora “la telefònica”, els bars, tot estava tancat?

Se'm va acudir anar a la caserna dels municipals on hi hauria algú de guàrdia. Vaig poder telefonar a la clínica, al metge i a la llevadora i després, amb el 2CV a tota marxa, arribar a temps a la clínica, portant també la llevadora que vivia a Onda. Tot va anar bé.

Recordant ara tot això penso que aleshores, malgrat no fer servir el telèfon, no estàvem tan incomunicats com es pugui pensar. Ens trobàvem, parlàvem molt. Recordo les llargues converses que tenia de jove amb els companys en un bar, en els claustres de la Universitat, parlant de política, de filosofia, de religió... I també perquè fèiem servir molt un potent mitjà de comunicació que ara no està de moda: les cartes. Recordo les cartes que ens escrivíem la Montse i jo en els llargs mesos de separació per culpa de les oposicions, primer meves i després d'ella, a Madrid. Com anava cada dia a Correus a tirar la meva carta perquè arribés més ràpid i com vigilava la bústia de la pensió per si arribava la d'ella. És que amb les cartes més que notícies es transmeten sentiments.

Aquest article s'ha vist 118 vegades.

Joan Serrat Montfort

<http://www.paginesviscudes.com/quan-no-teniem-telefon>

Vivències d'acampada

Mercè Cardona

13-02-2017

Jo tenia una botiga d'aliments naturals. Es va formar un bon equip de joves i parlaven de les excel·lències de la vida macrobiòtica. La gent es trobava més bé Jo, em vaig aprimar 15 kg i mai més vaig engreixar-me. Es va organitzar una acampada i vaig anar-hi amb els dos fills i dos hàmsters. El poble era encantador amb un riu amb agües cristal·lines farcit de crancs i peixos petits. Era un jovent molt dinàmic, però cada dia hi havia el mateix arròs integral i algues kumbu per menjar i els nens van començar a protestar. Van demanar una mica de pa amb tomàquet...

Fa anys jo tenia una botiga d'aliments naturals. Hi tenia una doctora que visitava i recomanava l'alimentació macrobiòtica a base de arròs integral, algues i verdures, i la veritat, funcionava.

Amb el temps es va formar un bon equip, venien uns joves i els parlaven de les excel·lències de la vida macrobiòtica, i de veritat, la gent es trobava més bé de les seves dolences. Jo era un bon exemple doncs estava mol grassa i em vaig aprimar 15 kg i mai més vaig engreixar-me.

Els meus fills eren petits, i no recordo com va ser que es va organitzar una acampada a un poble deshabitat. Crec que es deia " Can Caterina". El cas és que m'hi vaig engrescar i vaig anar-hi amb els dos fills, dos hàmsters i les seves gàbies, que també varem venir amb nosaltres.

Varem plantar les tendes amb l'ajuda de tots. Eren un jovent molt dinàmic i acollidor. El poble era encantador, un riu amb les agües cristallines com mai jo havia vist, i estava farcit de crancs i peixos petits que corrien alegres sense que ningú els amoïnes. La veritat mi trobava feliç i els meus fills estaven encantats i contents.

L'únic que fallava era precisament el menjar, doncs cada dia hi havia el mateix arròs integral i algues kumbu. Els nens varen començar a protestar, farts de menjar sempre el mateix i jo ho vaig comentar a la cuinera però els responsables van dir-me que no tenien res més. Ho vaig parlar amb els nens i arrufant el nas em van demanar una mica de pa amb tomàquet. La petició va ser denegada...

Una nit, feia molta calor i jo no podia dormir. Sense fer soroll vaig sortir de la tenda per anar a fer un tomb quan vaig sentir rialles i molta xerinola. A poc a poc, m'hi vaig apropar i quina va ser la meva sorpresa! Sota el cel estrellat i vora un pi grandíós, hi havia una taula plena de llesques de pa amb tomàquet i uns bons trossos de pernil, xoriço i costelles a la brasa i fins i tot un pop amb alloli. Tots els responsables de l'acampada estaven allà, gaudint de tot allò que segons ells era prohibit!

Sempre he tingut odi a les injustícies, i per mi allò va ser una gran injustícia i sobretot un engany. No em vaig poder aguantar i em vaig plantar davant de tots. Ni recordo el que els vaig dir. Suposo que de tot, menys guapos.

Aquell dia els nens varen menjar pa amb tomàquet i pernil i per la nit, entre tots, amb unes galledes i una llanterna, vam anar a pescar crancs i peixos. Per dinar varem fer una gran paella amb tots els ingredients.

Em demanaren perdó per la seva mala conducta, i em van dir que els havia donat una bona lliçó.

Pel mati organitzaren una excursió de tot el dia. Els nens tenien les seves gàbies a l'ombra, però quan varem arribar per la tarda el sol havia fet la volta i les ratetes estaven fregides totes dues. Després dels plors i el disgust i d'aprendre una altra lliçó, les varem enterrar dignament...

Jo penso, que amb a tots els malentesos i amb la poca experiència de tots plegats, l'acampada ens va servir per unir-nos molt més, i ens va fer entendre que cal procurar anar sempre amb la veritat per davant i no vendre una cosa que tu no segueixes.

Els meus fills, encara ara de grans, sempre recorden amb il·lusió l'acampada que vam viure en un poble abandonat. Ningú en recorda el nom... I mireu que hi he pensat...

Aquest article s'ha vist 20 vegades.

Imatge de [Paul Blow](#).

Mercè Cardona

<http://www.paginesviscudes.com/vivencies-acampada>

Enterrament de la sardina

Mercè Cardona

06-03-2017

El dimecres de cendra, la mare ens comprava una sardina, la lligava amb un fil i la penjava amb una canya. Anàvem contens a un descampat, fèiem una cerimònia i enterraven la sardina. El dijous gras, era costum de fer una truita, anàvem a berenar a la muntanya tots el veïns. Per Setmana Santa, estava prohibit fer cinema i era costum visitar les esglésies amb una mantellina negra. A mi, m'indignava el gran dictador "bajo palio", com si fos un Déu i cantar cada dia el Cara el Sol

Tot duna, del fons de la memòria, he recordat una tradició que ara ja s'ha perdut.

Quan jo era joveneta, el **dimecres de cendra**, la mare ens comprava una sardina, la lligava amb un fil i la penjava amb una canya. Tota la mainada anàvem contens a un descampat. Allà fèiem un forat tot cantant una cançó que no recordo, fèiem una cerimònia i enterraven la sardina. Passàvem una tarda ben divertida.

El **dijous gras**, era costum de fer una truita, la mare ens la feia cada any. Anàvem a berenar a la muntanya tots el veïns, que en aquells temps érem com una gran família. En deien la Font del Cigró on duna roca sortia un bon raig d'aigua molt bona. Fèiem una rotllana, ens cruspiem les truites, que per cert eren boníssimes, cantàvem i cada u explicava alguna anècdota. Eren temps molt diferents, no dic que fossin millors, però sí més humans...

També recordo la **Setmana Santa**. Estava prohibit fer cinema i era costum visitar les esglésies amb una mantellina negra. Els altars els guarnien tots i ens distrèiem mirant quin era el més bonic.

La gent jove ens avorriem com una ostra, doncs per nosaltres i sobretot jo, ho trobava com una farsa. El

que més m'indignava era quan el gran dictador, es passejava (BAJO PALIO), com si fos un Déu. També trobava molest, que al col·legi ens obliguessin a cantar cada dia el CARA EL SOL.

Ho sento, sempre he sigut una mica revolucionària. Procuro a adaptar-me als nous temps... Per mi, per algunes coses, ens hem convertit en unes màquines...

Aquest article s'ha vist 10 - 33 vegades.

Mercè Cardona

<http://www.paginesviscudes.com/enterrament-sardina>

Recordant aromes i silencis de Setmana Santa

Joan Serrat Montfort

05-04-2017

Recordo aquelles setmanes santes de quan era nen, pels anys 40 a Barcelona... Diumenge de Rams, ben mudats, olor de palmes i palmons. Dijous sant, cines tancats, esglésies obertes i monuments; silenci i olor de ciris i de farigola florida; Divendres Sant, silenci i processons i a casa olor del bacallà amb samfaina. Dissabte de Glòria, esclata el soroll; canonades, picades de cassola i Cors Clavé. I finalment, Pasqua, gran festa, alegria i olor de xocolata

Diuen que les olors són evocadores, que una olor et pot fer venir a la memòria records molt antics. Això és el que m'ha passat: l'olor dels palmons d'una parada del mercat m'ha recordat aquelles setmanes santes de quan era nen, aquelles setmanes santes dels anys 40 a Barcelona.

Diumenge de rams: olor de palmes i palmons.

El dissabte havia anat amb la mare a comprar el palmó. Jo volia sempre el més llarg i la mare vigilava que pel carrer no l'inclinés i molestés algú. Després a casa m'hi posava un llaç blau.

El diumenge, ben mudat, anava a missa amb els pares portant el palmó. Davant de l'església una immensa grogor reflectia el sol: els centenars de nens amb palmons i de nenes amb palmes de fulles trenades adornades amb rosaris i figuretes de sucre. Entremig alguna branca de llorer florit. Es respirava aroma de palmó i llorer.

Sortia el capellà a beneir. No enteníem res però tots els nens picàvem a terra amb el palmó. Picàvem fort, amb energia, perquè s'estovés el peu del palmó i "fes escombra". Després entràvem a l'església. La missa era en llatí i molt llarga però de quan en quan els nens, sense cap motiu, picàvem a terra amb els palmons.

Tornats a casa penjàvem el palmó beneït a la barana del balcó perquè protegís la casa.

Dijous sant: silenci i olor de ciris i de farigola florida.

En aquella època la tarda del dijous sant era festa. Però una festa molt especial, molt diferent: la festa del silenci. Cines i teatres estaven tancats i pels carrers de Barcelona no hi passaven cotxes. A la Rambla, a la Plaça Catalunya, al Passeig de Gràcia... ocupats solament per persones passejant s'hi podia percebre la fressa de les passes de la gent.

Però les esglésies estaven obertes i a dins de cada església hi havia una gran lluminària: el monument. Era un altar lateral ple de ciris encesos i de palmons presidit per la custòdia daurada amb el Santíssim. Olor de ciris.

La gent hi entrava fent cua i en total silenci. Alguns, com els meus pares, s'agenollaven un moment per resar però altres simplement passaven mirant com qui visita un museu. Era una de les poques activitats que es podien fer aquella tarda: "visitar monuments". Però valia la pena. Era impressionant el contrast de la llum del monument amb la misteriosa foscor o penombra de la resta del temple amb la visió fantasmagòrica de les imatges dels sants tapades aquells dies amb un drap morat. I també descobrir la bellesa de la seva arquitectura: les fumades voltes romàniques de Sant Pau, els impressionants arcs gòtics de Sant Just i Pastor i de l'església del Pi...

A l'entrada de les esglésies unes dones venien poms de farigola florida. La mare sempre en comprava i la guardava per tot l'any. Aquella aromàtica farigola de dijous sant era molt bona per fer sopes i tisanes remeieres.

Divendres sant: silenci i processons

El divendres era també festiu i l'ambient del carrer era el mateix però sense visitar monuments. A la ràdio solament donaven música clàssica de caire trist.

Algunes parròquies feien processons al carrer, generalment silencioses. Era impressionant la processó de Sant Pau passejant el gros Sant Crist per aquells carrerons del Raval, que aleshores se'n deia "Barrio Chino", plens de prostíbuls i "pisos d'habitacions". Dels seus balcons en sortien dones senyant-se devotament quan passava la creu.

I a casa l'olor del bacallà amb samfaina i panses del dinar era un clàssic. No era cap sacrifici, era una festa.

Dissabte sant: esclata el soroll

Aleshores no se'n deia dissabte sant sinó dissabte de glòria i a les 10 en punt del matí s'acabava el silenci de la setmana santa. Sonaven canonades al castell de Montjuïc i aquest era el senyal perquè els nens féssim una "cassolada". Sortíem als balcons amb tapadores i pots fent el màxim de soroll.

Les ràdios tocaven al·leluies i músiques alegres i anunciaven estrenes de pel·lícules: les clàssiques estrenes del "sábado de gloria". Era un dia laborable i molt actiu. Després dels silencis de setmana santa la vida tornava a renéixer. Les botigues s'omplien, sobretot les pastisseries. Calia estrenar per Pasqua i encarregar la mona.

Alguns locals o bars proletaris del Raval eren seu de Cors Clavé i a la tarda desfilaven tocant timbals i trompetes, enarborant orgullosos l'estendard del seu grup i els emblemes tradicionals: grosses culleres, forquilles, graelles i altres estris de fusta de mida gegant. Eren treballadors que en un ambient fraternal sortien a fora dos cops a l'any –per les dues pasqües- a algun poble dels voltants, a passar la festa i cantar-hi caramelles. El dilluns tornarien a desfilar triomfants mostrant conills, pollastres, botifarres i grossos pans de pagès penjant dels estris de fusta.

Pasqua: alegria i olor de xocolata

La Pasqua ja no era setmana santa, era una gran festa, com Nadal, que durava dos dies. Oficis cantats a l'església, estrena de roba, copiosos àpats familiars, mones, visites dels padrins, petites excursions a fora per olorar la primavera, caramelles als pobles...

Recordo l'alegria d'aquest dia i l'olor que m'ha quedat a la memòria és la dels grossos ous de xocolata que solien portar les mones.

Aquest article s'ha vist 100 vegades.

Joan Serrat Montfort

<http://www.paginesviscudes.com/aromes-i-silencis-de-setmana-santa>

Vida sana

Miquel Pubill

30-04-2017

Vida sana, és sortir el diumenge d'excursió. Caminar sense donar puntades de peu a les llaunes buides que anem trobant i dir bon dia a tots els qui també van a fer salut, encara que portin els auriculars a les orelles, o vagin mirant el mòbil. Dinar a un lloc rústic ple de cotxes on costa trobar-hi taula però pots demanar un plat de seques amb botifarra, escalivada, costelles amb all i oli, un porró de vi, postres de la casa i un "carajillu". Un dia sa i ben aprofitat.

Vida sana, és sortir el diumenge d'excursió cap a la muntanya. Cal portar una cantimplora amb aigua i una gorra per protegir-nos del sol de migdia. Si anem a buscar bolets, cal tenir cura per "caçar-los" (com es diu ara). Jo, com no en sóc gaire entès prefereixo "caçar-los" al mercat.

Seguint amb el dia sa, hem de respirar aires purs i cal fer-ho correctament com diuen els qui hi entenen: Caminar per on toca sense trepitjar les formigues, ni tampoc donar puntades de peu a les llaunes buides que anem trobant pel camí i, molt important, dir "bon dia" a tots els qui també van a fer salut, encara que portin els auriculars a les orelles, o vagin mirant el mòbil a la mà amb perill de fotre's de nassos.

Un cop complert un matí de vida sana, aleshores cal anar a dinar a un lloc ple de cotxes, això és sinònim que s'hi menja bé, serà un lloc típic i rústic.

Costa una mica trobar taula i seure, però quan venen a espolsar les estovalles ja pots demanar un plat de seques amb botifarra, escalivada, costelles amb all i oli, un porró de vi, postres de la casa i un "carajillu".

Un dia sa i ben aprofitat.

Aquest article s'ha vist 21 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/vida-sana>

Microcosmos del carrer on jo vivia

Mercè Cardona

01-05-2017

El carrer on jo vivia era com una menuda vila. L'Emília, en Quimet, en Miliu, la sra Maria, la Doloretas, la Teresina, les dones d'en Jesús.. Tots aquests personatges i d'altres érem una gran família. Quan a l'estiu al caient de la tarda el sol es fonia darrera les muntanyes i l'aire corria fresc i lleuger, tots sortíem al carrer a gaudir de la fresca fins l'hora d'anar a dormir. Quan era la festa del carrer, tot el veïnat hi prenia part, es guarnia el carrer, fèiem xocolatada, carreres de sacs i a la nit el vals de les espelmes; era d'allò mes bonic..

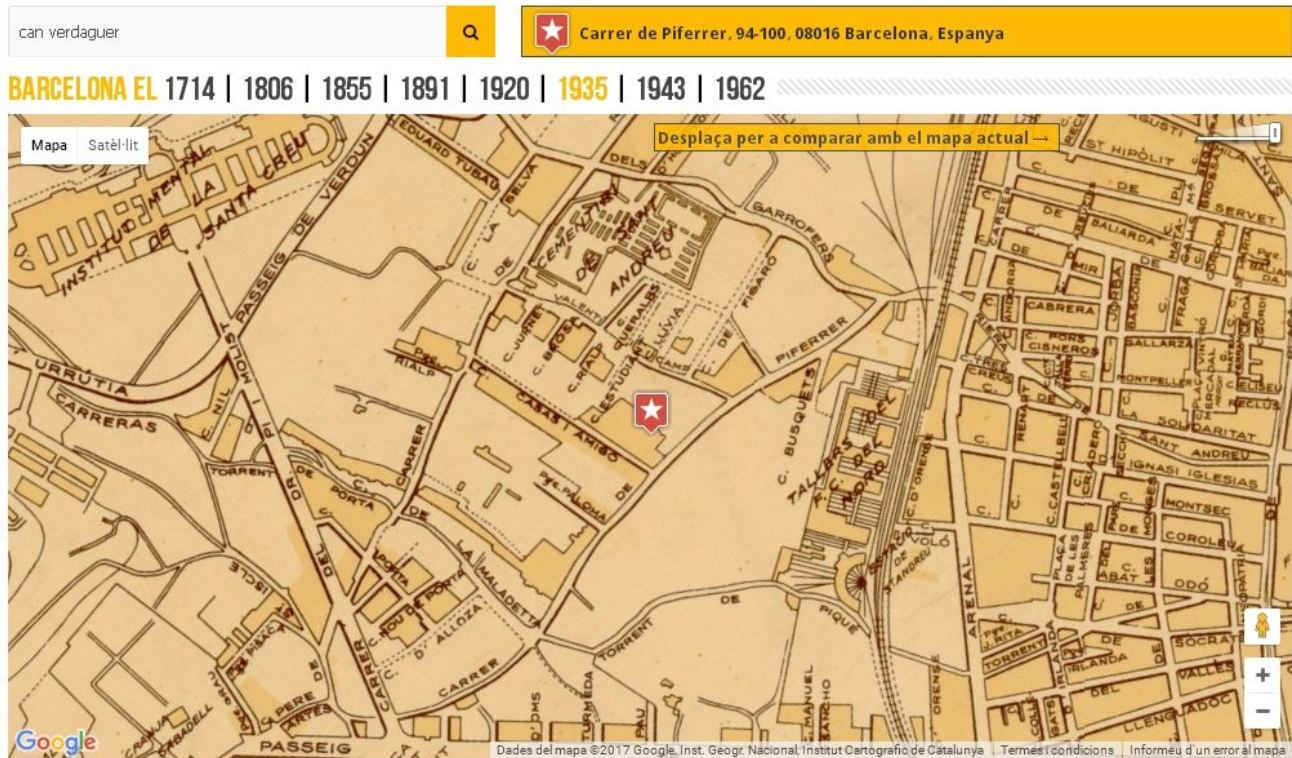
El carrer on jo vivia, durant la meva infantesa, era semblant a una menuda vila.

Al costat de casa, hi vivia un matrimoni, ella es deia Emilia, ell Quimet, el fill Miliu i una àvia que no en recordo el nom i era molt baixeta i esquifida. Nosaltres teníem un pou que el compartíem, tenia accés a les dues cases. Ells tenien coloms amb unes gàbies penjades al pati.

Aquest Miliu, era el terror del barri de tan entremaliat i enrevessat com era. El seu comportament era gairebé insòlit, tenien un gos i si el gossos poden arribar a ser sants, aquests en seria un. En Miliu, el posava dintre un cistell amb una corda, el baixava pou avall una bona estona, fins que el gos de tan cridar li fallava la veu. Un altre dia posava a la seva avia tancada dintre d'una de les gàbies dels coloms, la dona plorava i cridava i fins que a ell no li passava pel cap no la treia. Quan pegava a la quitxalla, sempre eren mes petits que ell i quan les mares sortien enfadades de tantes malifetes, per que no el castiguessin, s'enfilava dalt d'una grossa figuera que hi havia davant de casa nostre. S'hi passava tota l'estona, fins que veia calmat l'ambient. Ara, quan hi penso, era quelcom al·lucinant.

Aquest noi es va fer gran, es va casar amb una dona molt llampant, que li fa fer passar les mil i una i ell es va convertir en un pobre home al seu costat, incapaç de portar-li la contraria; el tenia dominat de tal manera que ni tan sols piulava. El veïnat que el coneixia de tota la vida reia tot dient, mira-te'l, tan valent de petit i ara tan covard. Ironies de la vida!

La Sra. Maria era una dona molt sensible, plena de fills. A mi amb distreia molt, m'agradava escoltar les seves histories, i estava sempre pendent de quan li relliscaria una grossa llàgrima cara avall, en aquells temps, a mi m'impactava molt la seva sensibilitat.

www.historiadebarcelona.org

La Doloretas, vivia davant de casa, tenia dos fills, l'Antoni i la Victòria que érem de la mateixa edat i sempre jugàvem junts. La tal Doloretas era una bona dona, però mol cridanera, el seu marit, treballava al moll, tenia un temperament molt condescendent. Quan el recordo, m'imagino un xai pacífic, dòcil i obedient. El fill va fer el servei militar, ningú sap el que va passar, quan va tornar ja no era el mateix, feia coses rares, fins que un dia el van ingressar al manicomi, allà es va quedar, fins que un altre bon dia, cansat de estar entre gent que no l'entenia, va volar al Més Enllà...

La Teresina, vivia quatre portes mes amunt, amb el seu marit que es deia Joan i li agradava molt cantar sarsueles. De tant en tant, ens feia una serenata, es posava molt estarrufat quan li dèiem que ho feia bé. Amb ells vivia la Marieta, germana de la Teresina que era una dona malaltissa, prima i baixeta, i portava el cabell tibet amb un monyo esquitit i ple d'agulles. Sempre m'havia cridat l'atenció, que un monyo tan petit, el portés tan farcit d'agulles...

Una mica mes amunt, però a l'altra banda del carrer, hi vivia un matrimoni. M'agradava mirar-los, anaven agafats de la mà, passejant tranquil·lament tot parlant, suposo de les seves coses, tots dos eren d'aquelles persones que tenien un no sé què especial, les seves veus eren dolces com la mel, jo mels mirava tot pensant que eren dos éssers que s'havien ben trobat. Cosa poc freqüent en aquesta vida!...

Cap a la meitat del carrer, hi vivia un home que li deien Jesús, era gros i fastigós, es guanyava la vida fent de drapaire, tenia dues dones, com si fos un maharajà. Mentre dinava a l'estiu, tenia un gros ventall, penjat del sostre agafat amb uns cordills, una de les dones, estirava d'un cantó del cordill i el ventall anava d'una banda a l'altra fent-li aire. Amb una de les dones tenia dues filles i amb l'altra un fill, que també es deia Jesús.

Temps enllà hi havia el costum d'anomenar i posar mots, així que una de les cases era casa Xona, una altra ca l'Ós i l'altra a cal Cabreret.

A l'estiu, es celebrava la festa del carrer, llavors tot el veïnat hi prenia part, es guarnia tot el carrer amb paperets, fèiem una xocolatada, carreres de sacs, amb molta alegria per parts de la quitxalla i a la nit un gran ball. Es cantava el vals de les *veles*, tothom ballava amb unes espelmes enceses, era d'allò mes bonic...

Cap a mig carrer, hi havia una masia molt bonica, en diuen **Can Verdaguer**, (dic diuen perquè l'[han deixat com a patrimoni històric](#)). Davant d'aquesta masia, hi havien uns camps de blat, tots el nois i noies del carrer, anàvem per un caminet estret, i hi havia un pendent com si fos un tobogan on ens posàvem asseguts i anàvem a parar dintre dels camps de blat. Inconscients del mal que fèiem en gaudíem aplegament. El pagès quan ens veia , venia corrent com és natural i tota la mainada desapareixia com el vent camí avall. A mi sempre em trobava asseguda dintre del camp de blat, dons jo no podia córrer com els altres, fins que un dia amb va dir: -- Si et torno a trobar altra vagada, faré venir la guàrdia civil i et portaran a la presó. Em vaig passar tot el dia amagada dintre d'un quarto del fons del pati de casa perquè no em trobessin.

Ara aquest carrer desapareix, serà una gran avinguda, [la masia s'hi ha quedat com a Centre Cívic](#).

Tots aquests personatges i d'altres del carrer on jo vivia, eren una gran família. Quan a l'estiu al caient de la tarda el sol es fonia darrera les muntanyes deixant tímides pinzellades i l'aire corria fresc i lleuger, tots sortíem al carrer a gaudir de la fresca i cadascú explicava un acudit, fins l'hora d'anar a dormir. Ara, amb la *caixa tonta*, el tràfic, la tecnologia i d'altres tècniques, tot aquests encants s'han perdut. Més aquell qui pensa i no es vol deixar atrapar, també té altres al·licients...

imatge de capçalera: Can Verdaguer abans de la restauració. Imatge del lloc web de l'[Ajuntament de Barcelona](#)

Aquest article s'ha vist 46 vegades.

Mercè Cardona

<http://www.paginesviscudes.com/el-carrer-on-jo-vivia>

Els meus amics refugiats

Joan Serrat Montfort

27-05-2017

El Diego va ser acollit per uns oncles meus, pagesos del poble. Va ser el meu primer mestre de castellà. Ens ajèiem a l'hort amagats sota les cols per mirar els avions de guerra. El Carlos era l'únic que sabia conversar en francès al meu batxillerat. Als 5 anys va emprendre el camí a peu cap a França en aquell tràgic exili del 39. Refugiat a la platja d'Argelés, sentia una gran antipatia als francesos. Ells són exemples de bon i mal acolliment dels refugiats de la nostra Guerra Civil. El que està passant ara amb els refugiats de la guerra de Síria és vergonyós. On és el progrés?

L'horror de veure les corrues de refugiats intentant arribar a un lloc d'acolliment, els filats amb punxes, els milers d'ofegats al Mediterrani, el nen mort a la platja... em porten el record de dos amics d'infància que van ser també refugiats, que varen sofrir l'exili durant la Guerra Civil.

El Diego

El vaig conèixer a Els Prats de Rei, un poblet de l'Alta Anoia, on el pare m'havia portat, amb l'àvia, per protegir-me de les bombes i la fam de Barcelona.

Era un nen madrileny que havia arribat al poble a través d'alguna organització humanitària, potser del **"Consell Nacional d'Infància Evacuada"** de la Generalitat que intentava recollir nens de les ciutats més castigades per la guerra portant-los a pobles més tranquils, sobre tot nens que havien quedat orfes o que, amb el pare a la guerra, passaven fam. Eren atesos en colònies organitzades per la Generalitat però s'invitava que tothom qui pogués n'acollís algun.

El Diego va ser acollit per uns oncles meus, pagesos del poble, i va passar amb ells gairebé tota la guerra. Eren un matrimoni gran que no havien tingut fills i el tractaven com si ho fos. Aprenia les feines de pagès i aviat va parlar en català. El Diego tenia l'edat del meu germà i es van fer amics però, com que venia molt a jugar a casa, jo, encara que fos més petit, també m'hi ajuntava. Va ser el meu primer mestre de castellà. Recordo quan em deia que "colgar la pelota" no vol dir enterrar-la, que "las camas" no serveixen per córrer sinó per anar a dormir i que "poner algo en el suelo" no vol dir portar-lo a que li toqui el sol.

Quan la guerra es va anar acostant al poble, sovint passaven avions franquistes que anaven a bombardejar al front de Lleida. Aleshores el Diego, el meu germà i jo, amb un tronquet a la boca per no quedar sords si queia una bomba a prop, ens ajèiem a l'hort amagats sota les cols per mirar els avions "sense que ens veiessin". El Diego, que hi entenia més, ens explicava els tipus d'avions. Recordo que parlava de les "paves" i dels "mosques".

Poc abans que els franquistes entressin al poble, el Diego va marxar, potser evacuat a l'estranger, i no en vam saber res més.

Però al cap de molts anys, 25 o 30, un dia un cotxe amb matrícula de Madrid va parar davant de la casa dels meus oncles, que ja eren morts. En va baixar un senyor amb la seva dona i dos fills preguntant per

ells. Va explicar que era el Diego i que volia que la seva família coneguessin el poble i la casa on el van acollir i mostrar el seu agraïment als qui li havien fet de pares. També va preguntar pels seus amics, el meu germà i jo.

El Carlos

El vaig conèixer a Barcelona quan teníem 12 o 13 anys. Anàvem a la mateixa classe, vivíem al mateix carrer i ens vam fer amics.

Al col·legi, en aquell batxillerat antic de set anys, fèiem francès. Però ningú en sabia gaire, ni el mestre. Solament llegíem, traduïem amb diccionari i apreníem verbs. El Carlos era l'únic que sabia conversar en francès. Però en canvi sentia una gran antipatia als francesos.

Un dia em va explicar els records amargs que tenia de França. Durant la guerra el seu pare era oficial de marina al servei de la República. Per tant ell i la seva família eren dels "rojos" i quan els franquistes s'acostaven a Barcelona van haver de fugir. El Carlos, que tenia 5 anys, la seva germana que en tenia 7, i la seva mare van emprendre el camí a peu cap a França enmig de riudes de refugiats en aquell tràgic exili del febrer del 1939. Van passar gana, set, fred, esgotament, por... però esperaven que a la frontera serien acollits.

El desengany va ser molt gran. Van concentrar els milers de refugiats a la platja d'Argelers, al ras, sobre la sorra, sense tendes ni barracons, sense aigua corrent ni letrines, barallant-se pel poc menjar que els hi tiraven, tancats amb filat de punxes i vigilats per soldats africans que solament sabien dir "allez, allez...". Van veure morir nens i ancians.

Suposo que amb el temps la família se'n va sortir perquè el Carlos va anar uns quants anys a una escola francesa, però el terrible record el va marcar.

Penso que el Diego i el Carlos són exemples de bon i mal acolliment dels refugiats de la nostra Guerra Civil. Però han passat 78 anys i el que està passant ara amb els refugiats de la guerra de Síria és vergonyós. On és el progrés? On són els valors de l'Europa que es considera bressol de la democràcia, dels drets humans, de les polítiques socials, de les lleis igualitàries?

Imatge de capçalera: Refugiats de la Guerra Civil espanyola caminant cap a la frontera francesa.

Imatge de **Robert Capa**. Font: elpais.com

Aquest article s'ha vist 112 vegades.

Joan Serrat Montfort

<http://www.paginesviscudes.com/els-meus-amics-refugiats>

Terra de pas...

Miquel Pubill

27-05-2017

Et deixaré casa meva mentre s'arregla la teva. Dona les mans i un somriure a qui t'ofereix la seva llar i quan retornis al teu niu, recorda'm com a un amic a qui no li deus res.

Benvingut siguis:

Et deixaré casa meva mentre s'arregla la teva.

No me la mal trepitgis, pensa que nosaltres tenim costums diferents fins i tot pensaments diferents i cal que ho respectis com faria jo a casa teva. Dona les mans i un somriure a qui t'ofereix la seva llar i quan retornis al teu niu, recorda'm com a un amic a qui no li deus res.

Diuen que la nostra és terra de pas... si t'hi vols quedar, cal que l'estimis com es mereix. Si no pot ser així, segueix el teu camí.

Imatge de capçalera de Julia Freeman-Woolpert a freeimages.com

Aquest article s'ha vist 76 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/terra-de-pas>

Rememoració

Mercè Cardona

08-07-2017

La vaig conèixer treballant a una empresa de tocadiscos. Tenia el do d'escoltar i amb ella vaig aprendre a desfer-me dels meus complexos i vaig descobrir el ballet, la música, l'amistat, la naturalesa... i sobretot, el mar. La nostre diversió preferida era caminar per la platja. Érem dues adolescents que volíem cruspir-nos el món. El seu somni era ser una gran violinista, tocar en una orquestra, i conèixer món. El meu somni era ser periodista i fotògrafa, i anar el tercer món a salvar éssers de la misèria. Del que varem planejar res es va complir. Crec que tot està escrit.

La vaig conèixer treballant a una empresa de tocadiscos. Morena, cabell negre i abundant, sempre el portava recollit tot formant una cua de cavall, que al caminar amb el seu pas ferm, es gronxava d'un lloc a l'altre, graciosa, ulls negres penetrants, cintura fina, coqueta de naixement, sabia conquerir als homes, no ho feia amb mala intenció, ella era així...

Tenia el do de saber escoltar i et feia vomitar tot allò que et feia mal, quedant-te tranquil·la. Jo era molt tancada, no explicava res del que pensava i m'angoixava. Amb ella vaig descobrir a desfer-me dels meus complexos.

Era una fan de la música, estudiava violí i treia bones notes. El seu somni era ser una gran violinista, tocar en una orquestra, viatjar, conèixer el món, sentir-se lliure, volar com un ocell. Era feliç! Juntes cada diumenge al matí, anàvem al Palau de la Música on vaig anant descobrint moltes coses que ignorava. El ballet, entendre les melodies, l'amistat, la naturalesa, la bellesa del nostre planeta, i sobretot admirar el Mar. Aquest Mar que em fa somniar i s'emporta les penes dintre la seva immensitat...

La nostre diversió preferida, era caminar per la platja, notar la carícia de la sorra i les ones sobre els peus. Van ser somnis de dos adolescents que volíem cruspir-nos el món. El meu somni, era ser una famosa periodista i fotògrafa, anar el tercer món, salvar els éssers de la misèria. Al declinar el dia, admiràvem la formosa posta de sol, com el gran rei s'anava fonent en pinzellades de tots colors en el cel. La llum s'esmunyia, les primeres estrelles brillaven com petits diamants. I la lluna ens mirava...

Del que varem planejar, res es va complir.

Ella es va casar amb un ésser que la va omplir de fills. Ell ajudava a tot el món. Ella sola amb tota la quitxalla, mai es va queixar, va assumir-ho, més es va tornar mal parlada, fent-se la forta tot rient. Jo que la coneixia, sempre he sabut que al no poder fer el que volia, difractava alegrement la seva amargura. Ell va ser, de cara a fora, l'ésser que ajudava a tothom (era un sant baró)...

Jo també em vaig casar, la vaig pifiar. Va resultar ser un ésser immadur, mentider i estrofolari. Vaig tenir dos fills. Van ser la meua alegria. I encara ho són.

Tot això va ser una etapa de la meua vida. Han passat moltes coses des de llavors. Ara ho he recordat i he fet una mica de repàs.

No es pot jutjar a ningú, cadascú és com és. I, també crec, que tot està escrit...

Imatge de capçalera de Paulo Oliveira Santos a freeimages.com

Aquest article s'ha vist 21 vegades.

Mercè Cardona

http://www.paginesviscudes.com/somnis_joventut

Paperets i serpentines

Miquel Pubill

15-07-2017

Pels anys 40 Sant Gervasi de Cassoles era com un poble. Per la festa major quan passava la processó molts guarnien els balcons la bandera franquista. La meva mare hi penjava una flassada amb una estampa de la Mare de Déu de Montserrat. La processó, passava per dins... La canalla, miràvem de tenir dos rals pel venedor de paperets i serpentines, que tiravem després des del balcó Mai no se m'oblidarà la cara dels meus pares quan passaven els soldats interpretant les marxes patriòtiques dels que havien guanyat la guerra. Mai més no vaig tornar a comprar paperets i serpentines.

Pel anys quaranta del segle passat, el barri barceloní de Sant Gervasi de Cassoles era com un poble; la gent gran, quan sortien del barri, en deien "**anar a Barcelona**".

Per la festa major es podien tancar molts carrers, sense cap problema. Els que vivíem al carrer major, com que hi passava la processó molts guarnien els balcons amb banderes i com que molts altres no ho volien (com la meva família), feien com la meva mare que penjava a la barana del balcó, una flassada amb una estampa de la Mare de Déu de Montserrat. Molts hi penjaven la bandera franquista...

La processó, passava pel carrer, però també per dins de molta gent que miraven amb una mena de por i odi les banderes dels guanyadors.

La canalla, només miràvem de tenir dos rals per baixar al carrer quan passava l'home que anava

anunciant: "**paperets i serpentineees**"

Des del balcó tiràvem els paperets i serpentinees al pas de la processó. Mai no se m'oblidarà la cara dels meus pares i molts veïns quan passaven els soldats interpretant les marxes patriòtiques dels que havien guanyat la guerra. No vaig trigar a entendre-ho i ja mai més no vaig tornar a comprar paperets i serpentinees.

Imatge : Programa de la Festa Major de Sant Gervasi de 1941 de todocolleccion.net

Aquest article s'ha vist 63 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/paperets-i-serpentinees>

Globalització o localisme

Jaume Pubill Gamisans

30-07-2017

El món canvia. Els grans pensem que els temps d'abans eren millors i els joves pensen el contrari. Quan jo era nen, la societat, a través dels costums i de les tradicions, assenyalava camins. L'arrelament és la necessitat més important i més desconeguda de l'ànima humana. La nostra visió del món acostuma a ser sempre parcial, localista i deformada. El món actual fa que això canviï, gràcies a la globalització. Un arbre sense arrels no pot viure, però un arbre sense rames que mirin al cel i que mirin més enllà, tampoc viu...

El món canvia, la vida canvia. Els grans pensem que els temps d'abans eren millors i els joves pensen el contrari. Probablement no és ni una cosa ni l'altra. El temps d'abans era previsible, la vida era molt pautada, ordenada, menys mòbil, els canvis es produïen lentament, tot era més estable i segurament més previsible; la societat potser era menys lliure. El temps d'abans al qual em refereixo -no pas 1000 anys enrere-, és el temps de quan jo era nen. Era un temps en què la societat, a través dels costums i de les tradicions, assenyalava camins. També marcava molts més límits d'allò què es podia fer o no: com vestir-se, com presentar-se en públic, quines paraules es podien dir en veu alta i quines només eren pròpies de l'àmbit domèstic o d'amistats; en fi, hi havia un mapa i uns codis d'aquelles coses que l'individu podia permetre's a si mateix i les que no, senzillament perquè això no es feia o no estava bé i punt.

El món ha canviat: tots ens n'adonem. Hi ha llaços i arrels que es van perdre i llibertats que es van guanyar. Però en aquest terreny tan ampli de la llibertat, l'home encara no sap com gestionar-se: sobreviu però està desorientat, té dificultat per trobar un rumb. La llibertat sense límits, la llibertat com usdefruit i no com a tasca, és un descampat sense roderes marcades i sense una geografia de referència.

Les arrels que alguns individus han abandonat són de naturalesa física, social i espiritual. Han trencat vincles amb el diví (les religions, les Esglésies, el sagrat), amb la terra (el poble, el paisatge on un ha gatejat i jugat), el proïsme (família, companys d'escola) i les coses (mil coses menudes); l'home presumptament alliberat s'enfronta massa sovint amb el corc d'una solitud, un sense sentit global i una buidor infinita difícils d'explicar, però ben reals per altra banda.

Una societat, perquè tingui una mínima consistència, ha de ser terreny on els individus puguin enfonsar arrels, plantar afectes, entrellaçar records, aprendre una llengua a través de les cançons de bressol, visitar tombes venerables i generar fills. Ser català, per exemple, és poder-se'n sentir i voler ser-ho, fins i tot si s'ha arribat de països llunyans i d'una cultura diversa. És poder tenir els elements necessaris per a poder conrear un arrelament.

Simone Weil va escriure un llibre magnífic titulat [ECHAR RAÍCES](#) -editat per Trotta Editorial- on diu:

"L'arrelament és, pot ser, la necessitat més important i més desconeguda de l'ànima humana. És una de les més difícils de definir. Un ésser humà té una arrel a través de la seva participació real, activa i natural en l'existència d'una col·lectivitat que conserva vius certs tresors del passat i certs pressentiments de l'avenir. Participació natural, és a dir, aportada automàticament pel lloc, el naixement, la professió, el contorn. Té necessitat de rebre la quasi totalitat de la seva vida moral,

intel·lectual, espiritual per mitjà dels ambients dels quals naturalment forma part".

No ens desenvolupem en el buit. Som -i volem seguir sent- catalans oberts al món però som d'aquí. Respectem totes les Pàtries però nosaltres tenim la nostra i volem que sigui respectada. Ser català requereix voler ser-ho, voluntat de ser-ho i de seguir sent-ho. No cal haver-hi nascut. Només cal voler-ne ser. Requereix també un continu però pudorós preguntar-se a si mateix: què és ser català? Potser l'important no sigui arribar a una resposta, sinó el fet d'anar-s'ho preguntant, anar mastegant, rumiant i conreant afectuosament i amb paciència la pregunta.

Diuen que una vegada hi havia tres cecs que estaven davant d'un elefant.

Un d'ells li va palpar la cua i va dir:

-- És una corda.

Un altre cec va acariciar una pota de l'elefant i va opinar:

-- És una columna.

I el tercer cec va recolzar la mà en el cos de l'elefant i va dir:

-- És una paret.

La nostra visió del món acostuma a ser sempre molt parcial, molt localista i molt deformada. A vegades molt curta de vista, per culpa de la nostra educació, de les nostres manies, dels nostres costums, de la nostra deformació professional, de les nostres creences, etc. Som tan parcials que som incapaços de veure la globalitat. El món actual fa que això canviï, gràcies a la globalització, a internet, gràcies al fet que el món es fa cada dia més petit perquè de seguida ho sabem tot i ho sabem immediatament. No sé si per sort o per desgràcia. Però les coses són així i ho seran encara cada dia més.

Serà una sort

si sabem tenir més perspectiva de les coses, del món global, dels problemes mundials, si sabem buscar solucions comunes, solucions globals. I serà una desgràcia per a nosaltres si no tenim en compte els valors concrets, si menyspreem els costums propis, la nostra llengua, el nostre petit país, el gust d'allò que és propi.

Un arbre sense arrels no pot viure, però un arbre sense rames que mirin al cel i que mirin més enllà, tampoc viu...

Imatge de Rafel Miró a [Flickr](#)

Aquest article s'ha vist 34 vegades.

Jaume Pubill Gamisans

<http://www.paginesviscudes.com/globalitzacio-o-localisme>

173 articles publicats

Redacció Pàgines Viscudes

30-07-2017

173 no és cap número rodó, és el fruit de més de quatre anys d'un blog tranquil i sense ambició. El nostre blog. Més de 4 anys escampant pàgines viscudes per la xarxa. Les vostres pàgines. No ens cal ser ambiciosos per gaudir de l'escriptura autobiogràfica i passar-ho bé amb la lectura de vivències i records.

173 no és cap número rodó, és el fruit de més de quatre anys d'un blog tranquil i sense ambició. El nostre blog. Més de 4 anys escampant pàgines viscudes per la xarxa. Les **vostres** pàgines. No ens cal ser ambiciosos per gaudir de l'escriptura autobiogràfica i passar-ho bé amb la lectura de vivències i records. Aquí insistim amb la idea que el comentari i l'anècdota més senzills són sempre enriquidors per tothom. Així doncs, moltes gràcies per ser-hi i donar vida al blog. Tan els que ens feu arribar textos com els que ens llegiu des de casa.

Hem publicat el [recull dels articles del 2016 en format PDF](#), per si teniu ocasió de fer-lo imprimir i rellegir-lo tranquil·lament sense pantalles.

Volem aprofitar per acomiadar amb tendresa la Júlia que ens ha deixat aquest any. [Aquí](#) desem, rellegim, i escampem, 32 bonics escrits seus.

Al Pàgines Viscudes hi som i ens agrada ser-hi. Som lents a publicar, paciència doncs, però us animem a tots a escriure. Especialment als que heu deixat de fer-ho o als lectors que encara no us heu estrenat. Val la pena.

Moltes gràcies, lectors i redactors!

Redacció Pàgines Viscudes

<http://www.paginesviscudes.com/4-anys-de-blog-amb-la-gent-gran>

Records...

Miquel Pubill

06-08-2017

Anàvem a jugar un partit de futbol agafant el transport públic i amb les botes ben engreixades. Quan eren partits dins la federació, calia portar diners per pagar l'àrbitre... Pels professionals tot anava també molt diferents de com va ara.

Anavem a jugar un partit de futbol agafant el transport públic i si no era molt lluny, doncs a peu. Cadascú amb la seva bossa on hi duiem les botes ben engreixades, la roba neta i un tovallola.

Quan eren partits dins la federació, calia portar diners per pagar l'àrbitre... Nosaltres, érem juvenils i aficionats. Pels professionals , tot anava, també, molt diferent de com va ara.

El meu avi, explicava que quan agafava el tramvia per anar al camp per veure el partit, molts cops hi coincidia amb en [Samitier](#), [Zamora](#), [Mauri](#), [Vantolrà](#)...

Una mica diferent d'ara, oi?

Imatge de capçalera del cartell original final anys 20 equip Futbol Club Barcelona. a todocoleccion.net

Aquest article s'ha vist 55 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/records-de-futbol>

Històries de Barcelona que m'explicava l'àvia

Joan Serrat Montfort

15-08-2017

Als 12 anys treballava de minyoneta a l'Eixample. Amb la bomba del Liceu va morir una noieta veïna del pis on treballava. Havia collit joncs al Paral·lel que era una riera quan tenia 16 anys, es va casar amb un xicot del poble i van anar-hi a viure. Coincidint amb les angúnies de la Setmana Tràgica van obrir una botiga al Raval. que seria també la seva vivenda familiar. Va conèixer la Monyos -Dolors, per què ho fas d'anar així pel carrer fent el tonto?-, que viva a prop, al mateix carrer on el 1923, assassinaren el Noi del Sucre. Deia que des de la botiga van sentir els trets i, ja amb el meu pare, hi van córrer...

Tot mirant fotos familiars molt antigues, per així conservar en la memòria els vells records, m'he deturat en un retrat de la meva àvia paterna. Són tants els records que tinc viscuts i explicats per ella...

Sobretot tinc records del temps de la Guerra Civil i del primer any de la postguerra quan, sent jo molt petit, va tenir cura de mi al poble de Els Prats de Rei i em va fer de mare durant una temporada molt llarga, tan llarga que després, quan vaig tornar a Barcelona amb els pares els primers dies m'enyorava. I també de quan ja més grandet -fins als 14 o 15 anys- passava amb l'àvia els estius a Prats i li agradava molt explicar-me anècdotes viscudes per ella i el seu home -el meu avi- que jo no havia arribat a conèixer.

L'àvia n'era filla de Els Prats de Rei. Els seus pares, gent senzilla, havien suportat la vida dura dels pagesos del segle XIX. No tenien carro ni mula per llaurar i el pare havia de fangar la terra sota el fred rigorós de l'hivern. Solament tenien un ruquet per portar petites càrregues.

Als 16 anys es va casar amb un xicot del poble i van anar a viure a Barcelona, al Poble Sec, en aquella Barcelona de finals del segle XIX, quan el Paral·lel era encara una riera on hi havia collit joncs.

Però ella ja hi havia viscut a Barcelona. Als 12 anys hi va anar a treballar de minyoneta a una casa rica de l'Eixample. Això era freqüent en aquell temps, els pagesos eren pobres i enviaven les nenes a treballar a ciutat.

M'havia explicat que un dia la van deixar sola al pis fent companyia a una senyora molt gran que estava al llit malalta. I que la senyora li deia : "nena sigues sempre bona, ajuda a tothom, no facis mal a ningú, que quan siguis vella com jo no et quedi cap recança, cap remordiment..." . I que ella, escoltant-la asseguda al costat del llit, anava tan cansada que li venia son. Quan van arribar els de la casa la cambra estava en silenci. La vella era morta i la nena dormia al seu costat amb el cap recolzat sobre el llit i la mà de la morta com si li acarones els cabells.

També recordava que ella hi era a Barcelona quan a l'any 1893 un anarquista va fer explotar la [bomba del Liceu](#). I que precisament una de les vint persones mortes en l'atemptat era una veïna del pis on treballava, una noieta molt jove del pis principal, filla única d'uns senyors molt rics. Els pares l'havien portat al Liceu per celebrar la seva "posada de llarg" amb un vestit blanc molt maco... que quedà xop de sang. I que en aquella casa on abans s'hi sentia música i rialles, on sempre hi havia visites i convidats, a partir d'aquell dia hi va haver absolut silenci i el pare caminava cap cot sense veure ni saludar ningú.

M'explicava també les angúnies que havien passat quan amb el seu home havien aconseguit obrir una botiga al Raval, al carrer Sant Pau, una botiga que seria també la seva vivenda familiar. La van obrir el juliol del 1909 i justament aquell més va esclatar la [Setmana Tràgica a Barcelona](#). Amb barricades al carrer, trets, l'església de Sant Pau cremant i la botiga tancada durant molts dies... temien no poder pagar el gènere que els hi havien deixat a crèdit.

Des de la botiga va conèixer un personatge molt famós a la Barcelona d'aquell temps: [la Monyos](#), que vivia al carrer de la Cadena, una travessia del carrer Sant Pau on ara hi ha la Rambla del Raval. Era una dona que es passejava per la Rambla amb vestits llampants, els cabells recollits amb molts llacets, un gran "vano" a la mà i un ram de flors que li regalaven les floristes. La gent li deia coses i ella els contestava rient. Si algú ho demanava li cantava una cançó fent-se un cor al seu voltant. Ella no demanava res però la gent li regalava coses, es volien retratar amb ella, la invitaven, les modistes li donaven retalls de colors vius... Deien que era una mare soltera que havia perdut la seva filleta –morta d'accident segons uns, o robada segons uns altres- i que això l'havia trastocat.

La meua àvia, que la coneixia com a veïna i perquè abans havia fet de costurera, un dia la va cridar:

-- Dolors, per què ho fas d'anar així pel carrer fent el tonto?

-- El tonto? Els tontos són ells que em regalen coses! Si no ho fes ningú em donaria res.

L'any 1923 quan uns pistolers assassinaren al carrer de la Cadena en [Salvador Seguí, el Noi del Sucre](#), des de la botiga van sentir els trets. L'àvia i el meu pare hi van córrer i potser van ser els primers de trobar a terra el cos ensangonat d'aquell famós sindicalista català.

Com veieu, aquesta vegada les pàgines viscudes no són meves sinó de la meua àvia.

Aquest article s'ha vist 71 vegades.

Joan Serrat Montfort

<http://www.paginesviscudes.com/histories-de-barcelona-que-explicava-la-meva-avia>

Un cop d'espasa i un bon record

Miquel Pubill

25-08-2017

El meu pare era del cor de l'Orfeó Gracienc com molta gent del barri barcelonès de Gràcia. Cert dia, van fer un concert on hi havia inclòs La Santa Espina (prohibida com d'altres). Es va presentar la policia i cames ajudeu-me a córrer, però al carrer Astúries, els esperaven els guàrdies a dalt de cavall repartint cops d'espasa amb la baina posada. Van passar la nit detinguts, mentre el director de l'Orfeó, el mestre Balsells, feia els possibles per comunicar-se amb en Pau Casals.

Pels anys vint del segle passat, el general [Primo de Rivera](#), va agafar les regnes del país d'acord amb la monarquia i, com sempre, el més perjudicat va ser la llengua i els drets dels catalans.

Per aquell temps, el meu pare era del cor de l'[Orfeó Gracienc](#) com molta gent del barri barcelonès de Gràcia. Cert dia, van fer un concert on hi havia inclòs [La Santa Espina](#) (prohibida com d'altres). A mig concert, es va presentar la policia alertada pel botifler de torn i cames ajudeu-me a córrer, però al carrer Astúries, els esperaven els guàrdies a dalt de cavall repartint cops d'espasa amb la baina posada. El meu pare, va rebre un cop al cap i mig estabornit va ser detingut junt amb quasi tots els components de l'Orfeó.

Van passar la nit detinguts, mentre el director de l'Orfeó, el mestre Balsells, feia els possibles per comunicar-se amb en [Pau Casals](#). A mig matí de l'endemà, van ser alliberats; el mestre Casals, havia mogut tots els fils possibles.

Al cap d'uns dies, el meu pare va rebre junt amb els seus companys la notícia de que el mestre Pau Casals, havia aconseguit que l'Orfeó Gracienc, actuessin al Liceu junt amb el cor del teatre amb l'òpera de Verdi "Aida".

El record inoblidable del meu pare.

Aquest article s'ha vist 47 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/cop-espasa-bon-record-orfeo-gracienc>

Records de la Guerra...

Miquel Pubill

10-09-2017

Quan el general Yagüe, conegut com el carnisser de Badajoz, va arribar a Barcelona al capdavant de les tropes franquistes, jo només tenia tres anys però com molts infants ja havíem patit les conseqüències d'una guerra. L'àvia em va portar uns caramels, que a més de ser molt bons, feien oblidar la por a la foscor i els sorolls. El dia que vaig veure la meva mare amb la del Ferran abraçades plorant, vaig comprendre que el el franquisme, havia guanyat.

Quan el general Yagüe, conegut com el [carnisser de Badajoz](#), va arribar a Barcelona al capdavant de les tropes franquistes el 1939, jo només tenia tres anys però com molts infants ja havíem patit les conseqüències d'una guerra. Havíem anat a viure al barri de Gràcia amb els avis i les tietes, doncs la nostra vivenda va quedar molt malmesa a conseqüència de la bomba que va caure dues cases més amunt. La mare, en agafar-nos al meu germà i a mi i ficar-nos sota la taula del menjador, ens havia salvat d'una de bona...

Només em queden records emboirats d'aquell temps, però les tietes em deien que mentre vaig estar a casa els avis, només volia dormir si la llum era encesa i quan enderrocaven les cases que les bombes van deixar quasi en runa i feien molt soroll, jo m'amagava sota la taula del menjador.

El que ja recordo del tot, era quan ja havíem tornat a casa nostra, on encara hi havien moltes esquerdes però sense perill. L'àvia, dona sàvia, em va portar uns caramels, dient-me que a més a més de ser molt bons, feien oblidar la por a la foscor i els sorolls.

La mare, deia que mai més no vaig voler el llum encès ni tampoc em vaig tornar a ficar sota la taula.

També vaig entendre perquè molts veïns se'n van anar. D'altres van ser detinguts, com el Ferran. El dia que vaig veure la meva mare amb la del Ferran abraçades plorant, vaig comprendre que el Ferran ja no tornaria mai més... El "carnisser de Badajoz" i el franquisme, havien guanyat.

Aquest article s'ha vist 80 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/records-guerra-civil>

Records dels anys 40

Miquel Pubill

23-09-2017

En sortir de l'escola, em quedava a la cua de la botiga de queviures esperant a la meva mare per agafar el racionament. Un dia una dona volia fer-me fora i no va trigar en aparèixer el seu marit, que després d'amenaçar a tothom per no parlar "en cristiano", em va agafar i abans de poder dir-li que jo era correctament a la cua, em va donar un cop de puny; jo, només tenia nou anys...

Molts dissabtes a la tarda, en sortir de l'escola, em quedava a la cua de la botiga de queviures esperant a la meva mare per agafar el racionament.

Cert dia, estant-me a la cua, una dona volia fer-me fora cridant: "este mocoso, sa colao"; les altres que eren a la cua, van dir-li que jo havia demanat el torn, que no tenia raó de protestar. La dona, va començar a cridar que la havien insultat i no va trigar en aparèixer el seu marit, que després d'amenaçar a tothom per no parlar "en cristiano", em va agafar i abans de poder dir-li que jo era correctament a la cua, em va donar un cop de puny; jo, només tenia nou anys...

Com que em sortia sang pel nas, una dona em va dir que me n'anés cap a casa, que ja em guardaria el torn, era la única de la cua que no tenia por.

Vaig pensar que era millor anar a casa dels avis que era més a prop. L'avi Joan, va aturar-me la sang amb cotó fluix i aigua oxigenada i em va aconsellar que a casa digués que jugant a l'escola, havia rebut un cop de pilota.

L'avi Joan era del morro fort, com deia la meva mare. Al cap d'uns dies, molta gent del barri, deia que al franquista que vivia al pis de damunt el matalasser, algú li havia fotut un ull de vellut.

Fins al cap de molts anys, no ho vaig explicar a ningú. Ho havia promès a l'avi Joan.

Imatge de capçalera. Cues de racionament a la postguerra espanyola. Imatge a Málaga publicada a [pinterst](#) per diversos usuaris. Si sabeu l'autor de la imatge, feu-nos ho saber. Gràcies.

Aquest article s'ha vist 84 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/records-dels-anys-40>

Els Almogàvers

Miquel Pubill

25-12-2017

Fa un temps, vaig llegir un llibre escrit per un militar francès (Jep Pascot) si no recordo malament. Aquest militar, va dedicar un llibre als Almogàvers meravellat per les seves tàctiques de guerra. Cal recordar-los.

Fa un temps, vaig llegir un llibre escrit per un militar francès (Jep Pascot) si no recordo malament. Aquest militar, va dedicar un llibre als [Almogàvers](#) meravellat per les seves tàctiques de guerra.

S'ha parlat molt dels Almogàvers com exèrcit poderós i valent, també una mica salvatge (cal tenir en compte l'època), però a part de les referències que fa d'ells Ramon Muntaner a la seva [Crònica](#), meravellat per l'estratègia en vers el plantejament de batalles, s'ha donat més mèrit a la seva potència física que no pas a la tàctica estudiada.

Tant Ramon Muntaner, que va viure personalment molts fets dels Almogàvers descrits a la seva Crònica, com Pascot, posen de relleu la forma com atacaven un castell fortificat en plena nit i sortint-ne conqueridors pel respecta que feien els seus crits de "desperta ferro" i fent xocar llances unes amb les altres que feien gran soroll i guspises que il·luminaven la nit.

Cal recordar-los.

Aquest article s'ha vist 27 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/els-almogavers>

La Roca del Canigó. Una faula.

Miquel Pubill

06-12-2017

És un goig esplendorós veure El Canigó nevat des de la badia de Roses. En aquest moment tant màgic, t'entra una rancúnia que fa bategar el cor més accelerat; és la ràbia continguda de no poder fer-hi res. Els catalans, estimen El Canigó. És una part nostra que no ens pertany, Ningú no va poder fer res per salvar La Roca del Canigó, el poble va quedar vençut davant la força de les armes. D'aquesta injustícia, molts en diuen "El tractat dels Pirineus".

És un goig esplendorós veure **El Canigó** nevat des de la badia de Roses. En aquest moment tant màgic, t'entra una rancúnia que fa bategar el cor més accelerat; és la ràbia continguda de no poder fer-hi res. El Canigó és una part nostra que no ens pertany, però d'un sentiment que sempre tindrem viu.

Fixant la mirada al cim de la muntanya, es pot veure la roca més formosa de tot El Canigó: és d'un blau cel bonic perquè rep el reflex del Mediterrani, és platejada perquè té la neu al seu entorn, és presumida perquè té les formes d'una roca perfecta i és rosa al cap vespre.

Però de fa molt temps, la seva bellesa és trista, doncs va deixar de ser part del seu país estimat: enyora la Catalunya gran i poderosa i no partida, sembla que per sempre. No demana res que no sigui just: per què ja no pot ser catalana i de tots els catalans?. Per això, des de fa anys, ja només plora. Les seves llàgrimes són regalims de neu desfeta des que el rei castellà la va donar al francès.

Ningú no va poder fer res per salvar-la d'aquesta desfeta, el poble va quedar vençut davant la força de les armes. Ella, impotent i desencisada, no va poder fer més que contemplar-ho des d'el seu Canigó nevat. D'aquesta injustícia, molts en diuen "[El tractat dels Pirineus](#)".

Els catalans, estimen El Canigó i ella, la **Roca del Canigó**, n'està agraïda, però desitja sentir el "desperta ferro" com abans i li venen desitjos de deixar-se anar i rodar i rodar avall, sempre avall fins endinsar-se a les aigües del seu Mediterrani estimat que tant neguit li dona quan se'l mira des de dalt, tant blau i català i ella, tant ferma tant catalana i francesa...

Quan desperta del seu somni, se n'adona que no és possible que el mediterrani arribi on és ella ni que ella pugui baixar fins les aigües blaves que tant estima... No s'hi conforma, això mai!, però només li resta seguir trista des que el rei castellà, la va donar al francès.

Imatge de Capçalera de Michel Castillo a www.turisme-canigo.cat

Aquest article s'ha vist 38 vegades.

Miquel Pubill

<http://www.paginesviscudes.com/roca-canigo-faula>

Recull de pàgines viscudes de l'any 2017

Sota la capçalera de “Pàgines viscudes” hi ha una iniciativa digital sense cap afany de lucre, que vol sumar-se a la veu dels més grans a l’espai web del nostre país. Som un petit grup de gent que ens hem proposat omplir la xarxa d’històries viscudes fa una bona colla d’anys. Pensem que el coneixement col·lectiu es construeix des del bagatge individual i creiem que el comentari o l’anècdota més senzilla viscuda per una persona, pot ser enriquidora per una altra que li ve al darrera. Els creadors i administradors d’aquest blog som, senzillament, uns entusiastes de la veu de l’experiència i volem que els relats personals dels més grans de casa nostra, siguin vistos i comentats per molta gent de llocs i edats diferents. Creiem en l’envelliment actiu i volem estendre al sol, la saviesa endormiscada als sofàs de les nostres llars.
